

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ

Цивільно-правові правовідносини - це суспільні відносини, врегульовані нормами цивільного права, учасники яких є носіями цивільних прав та обов'язків⁸.

Суб'єктами цивільно-правових відносин є фізичні і юридичні особи, які вступають між собою в певні стосунки з приводу майна чи особистих немайнових прав⁹.

Учасники цивільних правовідносин поділяються на такі категорії¹⁰:

- а) фізичні особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства);
- б) юридичні особи (підприємства, установи, організації);
- в) держава Україна;
- г) Автономна Республіка Крим;
- д) територіальні громади;
- є) іноземні держави;
- ж) інші суб'єкти публічного права (ст. 2 ЦК України).

Можливість особи стати учасником цивільного правовідношення називається **правосуб'єктністю**. Складовими частинами правосуб'єктності є **правоздатність** та **дієздатність**. Якщо під **правоздатністю** розуміють здатність особи набувати цивільні права та обов'язки, то під **дієздатністю** - здатність особи своїми діями набувати для себе права та обов'язки. Деякі вчені включають у склад правосуб'єктності окрім правоздатності і дієздатності ще й такі елементи:

- деліктоздатність** (здатність відповідати за заподіяну шкоду);
- трансдієздатність** (можливість делегувати частину своїх повноважень представникові або виступити представником іншого суб'єкта);
- тестаментоздатність** (можливість скласти заповіт).

ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

- а) речі, у тому числі гроші та цінні папери;
- б) майнові права;
- в) результати робіт;
- г) послуги;
- д) результати інтелектуальної творчої діяльності;
- ж) інформація;
- з) інші матеріальні та нематеріальні блага.

ТРАДИЦІЙНО ВИРІЗНЯЮТЬ ТАКІ ВИДИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН:

1) майнові та особисті немайнові.

Майнові правовідносини спрямовані головним чином на задоволення матеріальних інтересів сторін. Більшість цивільних правовідносин є майновими (відносини власності, договірні, щодо відшкодування заподіяної шкоди тощо). Особисті немайнові правовідносини пов'язані з охороною індивідуальності людини та з нематеріальними благами, які належать громадянину а народження і є невідчужувані від нього (честь, гідність, ділова репутація тощо);

2) абсолютні та відносні.

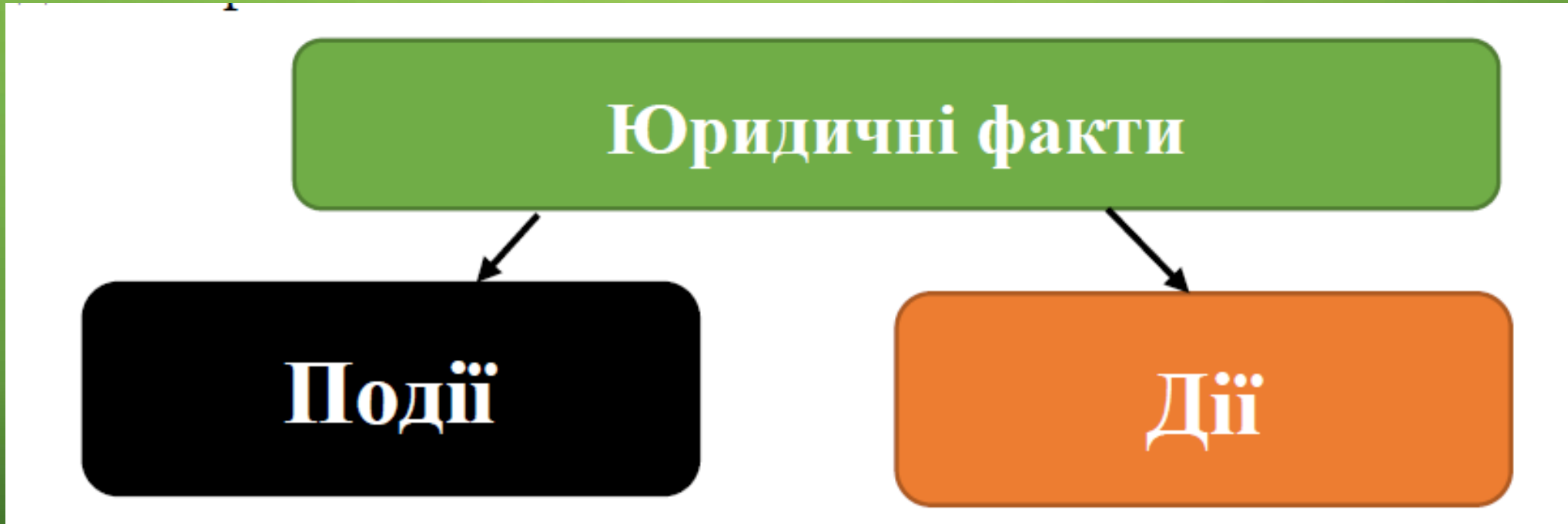
В абсолютних правовідносинах правомочній особі протистоїть невизначене коло зобов'язаних осіб. Так, у відносинах власності зобов'язаною стороною виступають усі особи, які оточують власника, оскільки ніхто з них не може порушувати права власника щодо володіння, користування та розпорядження річчю. У відносних правовідносинах правомочній особі протистоїть певна особа. Так, за договором купівлі-продажу продавець має право вимагати оплати товару від конкретного покупця, а покупець - відповідно передачі речі від конкретного продавця;

3) речові та зобов'язальні.

У речових правовідносинах права можуть бути здійснені їх носієм самотійно. Так, власник користується своєю річчю і не потребує сприяння інших осіб. У зобов'язальних правовідносинах реалізація права передбачає певні дії зобов'язаної особи: продавець реалізує своє право на отримання грошової суми, якщо покупець виконає обов'язок щодо її сплати.

ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Події - настають незалежно від волі людей (стихійні лиха, смерть людини, закінчення строку тощо). Але внаслідок подій у спадкоємців виникає право на спадщину, у страхувальника - право на відшкодування шкоди.

Дії - результат свідомої діяльності людини. Вони поділяються на:

- правомірні (такі, що відповідають приписам закону);
- неправомірні (такі, що суперечать закону).

The background is a dark green gradient. In the four corners, there are decorative white line-art patterns resembling circuit board traces and nodes. The text is centered in a bold, yellow, sans-serif font.

Дякую за увагу